

ATTE KORHOLA

KRISTILLINEN
ÄÄRIOIKEISTO

JA

TRUMP

TAMMI

ATTE KORHOLA

**KRISTILLINEN
ÄÄRIOIKEISTO**

TRUMP

TAMMI

HELSINKI

© Atte Korhola ja Tammi 2024

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

ISBN 978-952-04-6675-6

Painettu EU:ssa

Sisällys

Prologi. Kuinka tässä näin kävi?	7
Kristillinen nationalismi	45
Nationalismin pieni historia	63
Kristityn nationalistin ominaisuudet.....	79
Dominionismi	87
Kuinka moderni dominionismi sai alkunsa?.....	93
<i>John Alexander Dowie ja Siionin nousu ja tuho</i>	94
Helluntailiike dominionismin pönkittäjänä	109
Latter Rain – modernin dominionismin synnytysspoltot ..	124
Latter Rain ja sen hirvittävät sovellukset	134
<i>Jim Jones ja Kansan temppeli</i>	134
<i>Colonia Dignidad – Latter Rain -ideologian mätä hedelmä</i> ..	136
<i>The Park – kauhujen puisto</i>	154
Modernin dominionismin kynnyksellä.....	158
<i>Kansain profetaliike ja enkelinäyt</i>	159
<i>Naurua ja kiihkoa</i>	169
<i>Rekonstruktioismi</i>	172
<i>Abortinvastaisen liikkeen synty</i>	178
New Apostolic Reformation	184
Apostolit ja profeetat	198

Seitsemän vuoren valloitus	220
Kuinka Amerikka ja sen vuoret valloitetaan?	227
Kristityt hallitsemaan kaupunkeja	228
Megakirkot dominionismin vipuvarsina.....	232
Kansalliset verkostot	240
Apostoliset rukousverkostot	281
Hengellinen sodankäynti	293
Sodankäynnin tasot.....	300
<i>Vapautussessiot ja vihapuheet</i>	301
<i>Strategisen tason henkivaltataistelu</i>	313
Trump ja henkivaltataistelu	329
Varallisuuden uusjako	346
Dominionistit, ilmastonmuutos ja tiede	357
Rotukysymys, antisemitismi ja Israel	381
Alfaurokset ja Trump	420
Profetiani	441
Jos Trumpista tulee presidentti	451
Jos Trump ei tule valituksi	456
Loppusanat	459
Loppuviitteet	467

Prologi. Kuinka tässä näin kävi?

Amerikan lipun väreillä kasvonsa maalannut, ylävartaloltaan paljas mies nousee ylös varapresidentti **Mike Pencelle** varatulta kongressihuoneen istuimelta, ottaa pois päästään häränsarvilla varustetun turkishattunsa ja alkaa vaahdota megafoniin:

Kiitos Jumala, että olet inspiraatio, jota täällä istuvat politiikan päättäjät tarvitsevat ja jonka takia me olemme täällä nyt. Kiitos jumalallinen, kaikkietävä ja kaikkivaltias kaikkeuden Luoja, että täytät tämän huoneen valkoisella valollasi, rakkauksellasi ja harmoniillasi. Kiitos että huone on täynnä patriootteja, jotka rakastavat sinua ja Kristusta. Kiitos että annoit meille mahdollisuuden kuuluttaa kaikille maailman tyranneille, kommunisteille ja globalisteille, että tämä on meidän valtiomme, ei heidän, ja ettemme anna Amerikan Yhdysvaltojen vaipua maanrakoon. Kiitos että annat Amerikan syntyä uudestaan. Kiitos että päästät meidät eroon kaikista kommunisteista, globalisteista ja pettureista, jotka ovat pesiytyneet hallintoomme. Me rakastamme ja ylistämme sinua. Kristuksen pyhässä nimessä me rukoilemme. Aamen.¹

”Jeesus Kristus, me turvaamme nimeesi, aamen, aamen”, vastaa kymmenpäinen joukko hurmioituneita kongressinvaltaajia. Osa polvistuneena, osalla kädet kohotettuina kohti taivasta.²

Hieman tätä ennen, **Donald J. Trumpin** presidenttikaudella 2017–2021 Valkoisen talon henkilöstöön kuulunut ja Trumpin epävirallisena hengellisenä ohjaajana toiminut **Paula** ”strike and strike and strike” **White** on julistanut kongressirakennuksen ulkopuolella:

Tapahtukoon oikeus, tapahtukoon oikeus Jeesuksen nimessä. Olkoon meillä kansalaisilla vakuus oikeudenmukaisista ja väärentämättömistä vaaleista. Kiitän sinua, Jumala, presidentti Trumpista. Asetan suojaavan kehän hänen ympärilleen. Turvaan hänen tarkoituksensa. Turvaan hänen tulevaisuutensa. Turvaan hänen elämänsä. Kiitän siitä, että hän voi käydä eteenpäin pyhässä rohkeudessa, ja että sinä olet hänen Jumalansa, ja että sinä kuljet hänen edellään tänään ja jok’ikinen päivä.³

Washingtonin Capitol Hillillä tammikuun kuudentena päivänä vuonna 2021 Donald Trumpin tueksi järjestetty *Save America* -joukkokokous ja sen jälkeinen kongressitalon valtaus päättyivät välittömästi ykkösuutiseksi maailman kaikissa uutismedioissa.

Eikä suotta: monet politiikan tutkijat ja kommentaattorit pitävät Trumpin ”kauniiksi päiväksi” kutsumaa⁴ tapahtumasarjaa vakavimpana Yhdysvaltain demokratiaa kohdanneena haasteena sitten vuosina 1861–1865 käydyn verisen sisällissodan.

Käytännössä Capitolin tapahtumissa oli kyse epäonnistuneesta vallankaappausyrityksestä. Kongressitalon valtauksen liittyi runsaasti väkivaltaa: ampumista, nyrkkitappeluita, pommiattentaatteja ja myrkyttämistä. Mellakoissa kuoli viisi ihmistä ja ainakin 150 ihmistä loukkaantui, joukossa 14 poliisia, joista yksi loukkaantui vakavasti. Lisäksi mellakasta aiheutui miljoonien dollareiden aineelliset vahingot.

Väkijoukon rynnissä voimakeinoin kongressirakennukseen edustajainhuoneen ja senaatin jäsenet evakuoitiin kongressi-

talosta Washingtonissa sijaitsevaan Fort Lesley J. McNairin sotilastukikohtaan. Istuntoa jatkettiin myöhemmin, jolloin kongressi vahvisti valitsijamieskokouksen tuloksen, ja **Joe Biden** valittiin virallisesti seuraavaksi Yhdysvaltain presidentiksi.

Tämän me kaikki tiedämme. Mutta kuinka hyvin tiedossamme on se, että tapahtumasarja oli pitkälle kristillisen ääriaineksen masinoimaa? Virallisten edustajainhuoneen tutkintakomitean selvitysten pohjalta tiedämme kyllä äärioikeistolaisten järjestöjen kuten Proud Boysin, Three-Percentersin ja Oathkeepersin osuudesta Capitolin valtauksessa, kun sen sijaan kristillisen äärioikeiston ja heidän johtajiensa osuus tapahtumien kulussa on käsillä olevissa raporteissa sivuutettu vähin äänin.

Kuitenkin on kiistatonta, että erityisesti monet hyperkarismaattiseen New Apostolic Reformation -verkostoon (NAR) (jota tulen käsittelemään kirjassani perusteellisemmin) kuuluvat Trump-profeetat, apostolit ja muut ”dominionistit” näyttelivät ratkaisevaa osaa mellakan suunnittelussa, valmistelussa ja toteutuksessa⁵.

Viidentoista NAR-apostolin ja profetaan tiedetään varmuudella osallistuneen vain pari päivää ennen mellakoiden alkua Valkoisessa talossa käytyyn useita tunteja kestäneeseen strategia-palaveriin Trumpin hallintoon kuuluneiden virkamiesten kanssa⁶. Valtava joukko kansallismielisiä fundamentalistikristittyjä oli osallistunut valtausta ennen viikkoja kestäneisiin Jerikomarseihin (*Jericho March*), joissa rukoiltiin, paastottiin ja kuljettiin ympäri Washingtonia vilpillisen hallinnon muureja vertauskuvallisesti kaataen ja Trumpia vastustavia henkivaltoja karkottaen. Monien tapahtumien kulkuun tarkemmin perehtyneiden mukaan mitään väkivaltaista selkkausta ei olisi koskaan syntynytkään ilman kristittyjen nationalistien aiheuttamaa lietsontaa⁷.

Tämän vuoksi ei ole lainkaan hämmästyttävää, että kristillisiä symboleita ja iskulauseita näkyi joka puolella kukkulaa.

Väkijoukko lauloi hengellisiä ylistyslauluja, polvistui rukoukseen ja toittotti šofarien säestyksellä sotaa pahuuden voimia vastaan. Monet heiluttivat käsissään Yhdysvaltain vapaussodasta lainattua *Appeal to Heaven* - ”mäntylippua”, jonka kristityt nationalistit ovat ottaneet profetalliseksi symbolikseen kuvaamaan maan palauttamista jumalallisille juurilleen⁸. Samaa mäntylippua heiluttelevat myös valtakunnan uusnatsit marsseillaan.

Se mitä Capitolin kukkulalla tapahtui, ei ollut vahingossa käsistä ryöstäytynyt irrallinen episodi, vaan tapahtumasarja, joka oli oikeastaan vääjäämätöntä ja ennalta arvattavaa sen pohjalta, mitä kristillinen ja muu äärioikeisto oli vihapuheissaan lietsonut ympäri maata jo vuosikausia.

Kun aloin joitain vuosia sitten syvällisemmin tutkia amerikkalaista kristillistä äärioikeistoa, sen historiaa ja nykyisiä ilmenemismuotoja, olettamukseni oli, että kysymys oli vain marginaali-ilmiöstä: muutamista hörhöistä ja kahjoista julistajista ja sosiaalisessa mediassa salaliittoteorioiden ja hyperkarismaattisuuden pyörteissä demonista maailmanvaltaa vastustavista henkipiipertäjistä.

Mitä enemmän aiheeseen perehdyin, sitä surullisemmaksi ja kauhistuneemmaksi tulin. Kristillinen maailmankuva ja vakaus tuli minua vastaan kaikkialla amerikkalaisten ääriainesten kuvatessa omia motiivejaan toiminnalleen. Huomattava osa aseenkanto-oikeuden laajentamista, kuolemantuomiota ja nationalismia puoltavista ja toisaalta homojen, lesbojen, transihmisten ja muiden vähemmistöjen oikeuksia, aborttioikeutta, liian avointa maahanmuuttoa ja kouluissa annettavaa tasa-arvo-kasvatusta vastustavista kansalaisista ja järjestöistä perustelee kantojaan kristillisellä vakaumuksella ja Raamatun sanalla.

Kristillisen äärioikeiston harjoittama kiihotus kansanryhmiä ja poliittisia vastustajiaan kohtaan tulisikin ymmärtää terrorismin nykyaikaisena muotona, niin sanottuna ”stokastisena terrorismina”. Stokastinen terrorismi, johon palaan kirjassani

vielä moneen kertaan, on nimettömänä esiintyneen yhdysvaltalaisen blogikirjoittajan 2011 keksimä käsite tavalle käyttää joukkotiedotusvälineitä – joko seuraukset tiedostaen tai niistä piittaamatta – kiihottamaan yleisöä väkivaltaisiin ja terroristisiin tekoihin.

Itse termi ”stokastinen” tarkoittaa ajassa sattumanvaraisesti etenevää prosessia, jonka yksityiskohtia ei ole mahdollista ennustaa tarkasti etukäteen. Stokastiset prosessit ja ilmiöt ovat kuitenkin tilastomatematisesti ennustettavia, niille voi laskea todennäköisyyksiä, mutta ne ovat yksilötasolla ennustamattomia.

Voimme esimerkiksi ennustaa, että jos antaisimme koiriemme vapaasti tehdä tarpeensa minne tahansa kaupungin kaduille ja kujille, joku ihminen astuisi ennen pitkää kengällään koiran jätökseen, mutta emme osaa ennustaa, milloin se tarkalleen tapahtuu tai kuka sen tapahduttua lopulta proppunsa polttaa.

Väkivalta ei synny tyhjiössä. Kun agitaatiota ja vihan nostattamista tehdään riittävän kauan suurelle yleisölle, löytyy sen kohteena olevasta joukosta suurella todennäköisyydellä yksilöitä tai ryhmiä, joiden sietokyky pettää ja jotka alkavat yllykkeittensä säestämänä toteuttaa vihapuheen substanssia oikeutetuiksi katsomillaan voimakeinoilla. Todennäköisyys viha-akteille vain kasvaa, kun mukaan otetaan Jumala ja kun mielipiteitä perustellaan jumalallisella auktoriteetilla.

Mitä muuta kuin suoranaista väkivaltaa voi odottaa seuraavan esimerkiksi kommentista, jonka New Independent Fundamental Baptist -liikkeen perustaja ja Arizonassa sijaitsevan Faithful Word Baptist -kirkon pastori **Steven Anderson** lausui **Barack Obaman** presidenttikaudella vuonna 2009. Hän toivoi suoraan Obaman kuolemaa ja jatkoi: ”Vihaan Barack Obamaa. En vain sitä, mitä hän sanoo ja tekee, vihaan koko ihmistä. Ja aion osoittaa Raamatusta, miksi minun pitää vihata häntä, miksi Jumala haluaa minun vihaavan häntä ja miksi myös Jumala vihaa häntä.”⁹

Mitä enemmän sallimme vihapuhetta, maalittamista ja trol-lausta, sitä todennäköisemmin myös tapahtuu terroritekoja. Ilmiötä ei ole enää mahdollista kiistää tai selittää pois vetoamalla esimerkiksi huumoriin ja satiiriin tai laittamalla sitä yksittäisten höyrypäiden tekosiksi. Lähes kaikkien viime vuosien sabotaasien ja terroritekojen taustalta löytyy internetin vihapuhujien lietsoma radikalisoituminen. Eikä tilannetta helpota yhtään se, että vihapuheet laitetaan Jumalan piikkiin: En minä vihaa homoseksuaaleja, sanon vain mitä Raamattu sanoo; en minä ole rajoittamassa kansalaisoikeuksia, Jumala vain ei hyväksy tiettyä käyttäytymistä. Ei tässä ole mitään henkilökohtaista, Jumala pyysi, kehotti tai käski minua sanomaan näin.

Hiljattain tehdyn tutkimuksen mukaan niiden amerikkalais-ten lukumäärä, joiden mielestä voimankäyttö Trumpin nostamiseksi uudelleen valtaan on oikeutettua, on noussut kohisten ja oli kevään 2023 aikana arviolta jo 18 miljoonaa¹⁰. Helmikuussa 2023 julkaistun toisen selvityksen¹¹ mukaan 12 prosenttia niistä Yhdysvaltain kansalaisista, jotka suosivat poliittista vihapuhetta ja väkivaltaa, oli konfliktitilanteessa joko uhannut tarttua aseeseen tai tarttunut aseeseen muutaman viime vuoden aikana. Valtaosa kristityistä nationalisteista katsoo poliittisen väkivallan olevan perustetultua tietyissä tilanteissa.

Kuten **Voltaire** asian ilmaisee: ”Ne, jotka saavat sinut uskomaan järjettömyyksiä, voivat saada sinut tekemään hirmutekoja.”¹²

USA:n kongressin valtauksen näkyvästi osallistunut 34-vuotias Arizonassa asuva ”QAnon-shamaani”, oikealta nimeltään **Jacob Chansley**, sai virkavallan vastustamisesta ja muista tekoistaan marraskuussa 2021 kolmen vuoden ja viiden kuukauden vankeustuomion. Oikeusistunnossa hän oli katuvaanainen: ”Toimin väärin mennessäni sisään kongressirakennukseen. Mikään ei tee sitä hyväksyttäväksi”, hän sanoi tuomarille.

Hieman myöhemmin hän esitti *60 Minutes* -televisio-ohjelmassa, ettei hänen ollut tarkoitus hyökätä liittovaltiota vastaan, vaan ”tuoda jumalisuus ja Jumala takaisin senaattiin”.

Kuinka totuudenmukaisena hänen oikeudessa esittämänsä katumusta ja anteeksipyyntöä voidaan pitää, saattaa paljastua kommentteista, jotka hän antoi vankilasta vapauduttuaan, kärsittyään vain vajaat kaksi vuotta saamastaan kolmen ja puolen vuoden kakusta.

Floridalaiselle juristille ja YouTube-aktiiville **Ron Filipkowskille** toukokuussa 2023 antamassaan haastattelussa Chansley kertoi jatkavansa edelleen totuuden puhumista. Hän ei omien sanojensa mukaan myöskään tunne mitään vihamielisyyttä hallitusta kohtaan. ”Olen antanut anteeksi vangitsijoilleni ja rukoilen heidän puolestaan, koska niin Kristuskin olisi tehnyt.”

Ja kas, roolit ovat kääntyneet mukavasti pääläelleen: rikolliseen aktiin syyllystyneestä ja vankilaan tuomitusta väkivallanharjoittajasta ja vihan lietsojasta onkin tullut hallinnon harjoittaman syrjinnän uhri, vainottu toisinajattelija ja poliittinen vanki, joka osoittaa yli-inhimillistä armeliaisuutta antamalla vainoojilleen heidän epäoikeudenmukaisuutensa ja väärät tekonsa Kristuksen laupeuden tähden anteeksi. Tammikuussa 2024 Chansley ilmoitti asettuvansa ehdolle Arizonan 8. kongressin vaalipiirissä libertaaripuolueen (engl. *Libertarian Party*) listoilla.

Capitolin tapahtumat tammikuussa 2021 antavat kaikessa karuudessaan erinomaisen ikkunan tarkastella amerikkalaisen kristillisen ääriaineksen ajattelua ja toimintatapoja sekä koko ilmiön asemaa Yhdysvalloissa. Kukkulan episodissa yhdistyy monta kristillistä äärioikeistoa leimaavaa ominaispiirrettä, joita tulen käsittelemään kirjassani perinpohjaisemmin: nationalismi, keskushallinnon vastustaminen, Yhdysvaltain erityisasema Jumalan suunnitelmissa, dominionismi ja kaipuu teokratiaan, hengellinen sodankäynti, hyvä vastaan paha -asetelmat, arvo-

liberaalia vasemmistoa kohtaan tunnettu vastenmielisyys, valtavirtakulttuurin mukainen miehinen maskuliinisuus, salaliittoteoriat, vihapuheet, erityinen viha homoseksuaaleja ja kaikkia hlbtqi-yhteisöjä kohtaan, uhriutuminen sekä ennen kaikkea muuta yltiöpäinen ja kaikki mittasuhteet rikkova rakkaus Donald J. Trumpiin.

Kiintymys ja intohimo Trumpiin on eräs kummallisimpia amerikkalaisen oikeistokristillisyyden piirteitä, jonka logiikkaa on vaikea ymmärtää. Kyseessä on mies, jolla ei tunnu olevan yhtä ainoaa kristillistä solua kehossaan. Trump, ilman epäilyksen häivää, on misogyyni, seksuaalinen saalistaja, rikollinen huijari, rasistinen ja autoritäärinen eksentrikko, hän jos kuka on ”valehteleva koirannaomainen ponisotilas” sekä ylimielinen, omasta neroudestaan vakuuttunut nepotisti, joka rikastui uhkapelikasinoilla, pilkkasi vammautunutta *New York Timesin* toimittajaa ja palkkasi presidenttinä ollessaan oman tyttärensä ja vävynsä Valkoiseen taloon. Jopa hänen iskulauseensa ”*Make America Great Again*” on varastettu suoraan **Ronald Reaganilta**.

Hän tuki pedofiiliasta syytteen saaneen ehdokkaan valintaa senaattiin ja pilkkaa ja vastustaa vapaata lehdistöä, ja hänen hallintonsa synnytti maailmanlaajuisen diskurssin vaihtoehtoisista totuuksista, totuuden jälkeisestä ajasta ja valeutisista. **Michael Cohenin**, Trumpin pitkäaikaisen henkilökohtaisen lakimiehen mukaan Trump jopa pilkkasi salaa evankelikaalisia tutkijoitaan sanoen heidän kaikkien olevan huijareita¹³.

Trump muistetaan vuoden 2016 presidentinvaalien alla julkisuuteen vuotaneesta nauhasta, jolla hän leveili sillä, kuinka voi kouria naisia sukuelimistä ilman seuraamuksia. ”Kun on tähti, he antavat tehdä mitä vain... kouria pillusta, ihan mitä vain.” Hän on julkisesti kerskaillut rynnänneensä teini-ikäisten naisten pukuhuoneisiin kauneuskilpailujen aikana.

Ainakin 26 naista on syyttänyt Trumpia vuosien saatossa seksuaalisesta häirinnästä ja ainakin kolme raiskauksesta.

Trumpin poliittisesta ja taloudellisesta toiminnasta on ollut käynnissä jatkuvia rikostutkintoja niin liittovaltion kuin osavaltioidenkin tasoilla. Hän on syylistynyt rikoksiin kaikilla elämänalueilla: henkilökohtaisessa elämässään, politiikassa ja bisneksessä. Hänen eettiset periaatteensa, mikäli niistä voi ylipäätään puhua, näyttäisivät mahtuvan tulitikkulaatikkoon.

Tätä kirjoittaessa Trumpiin kohdistuu kymmeniä yksityiskohtaisia rikossyytteitä liittyen Manhattanilla sijaitsevan Trump Organization -konsernin kirjanpidon sormeiluun ja maksuihin, joita käytettiin peittelemään vuoden 2016 presidentinvaalikampanjan aikana paljastunutta seksiskandaalia, presidenttikauden jälkeen tapahtuneeseen arkaluontoisten asiankirjojen hallussapitoon, kongressin valtauksen liittyvään yllytykseen sekä vuoden 2020 vaalituloksen kumoamisyhtiöksiin ja vaalihäirintään.

Toistaiseksi Trump on tuomittu syylliseksi niin kutsutussa hyssyttelyrahatapauksessa New Yorkin oikeudessa. Lisäksi hänet on tuomittu maksamaan 354,9 miljoonan dollarin korvaus konserninsa omaisuuden liioittelusta, mikä summa korkojen kera nousee yli 450 miljoonaa dollariin. Korvausten lisäksi Trump määrättiin liiketoimintakieltoon New Yorkissa kolmeksi vuodeksi, eikä hän voi hakea osavaltion pankeista lainaa kolmeen vuoteen. Vaalikelpoisuutensa vuoden 2024 presidentinvaaleissa hän näyttää kuitenkin Coloradon osavaltion korkeimman oikeuden päätöksellä säilyttävän, vaikka ainakin kolme osavaltiota oli sitä häneltä epäämässä.

Kristillinen yhteisö näyttää kuitenkin tulleen immuuniksi Trumpin haksahduksille ja rikkomuksille. Näissä piireissä rikossyytteet ja tuomiot tulkitaan vihamielisen hallituksen masinoinnaksi, Hollywoodin taidolla ohjatuksi ajotahdiksi Trumpin jatkuvasti nousussa olevaa presidentinvaalikampanjaa kohtaan. Hänen oikeuskuulemisien aikana kokemansa piina on joidenkin Trump-tukijoiden mukaan ylittänyt jo Kristuksen pääsiäisajan

kärsimykset, mitä rinnastusta *Time*-lehti pitää jo pahalaatuisena jumalanpilkkana¹⁴.

Trump itse lisäsi höyryä joukkovainon kattilaan kuuluisaksi tulleella twiitillään joulukuussa 2019: ”He eivät ole minun perässäni. He ovat teidän perässänne. Vain minä seison tiellä.” (*”They are not after me. They’re after you. I’m just standing in the way.”*) Näin sanoessaan hän pyrkii antamaan vaikutelman, jonka mukaan jokaisen amerikkalaisen elämänsä elämänsä ja turvallisuus ovat nyt uhattuina, ja että hän toimii kilpenä korruptoituneen hallintokoneiston ja kansan välissä. Hän uhrautuu marttyyrina ottamaan vastaan ”syvän valtion” taholta tulevat iskut ja tuliset nuolet kaikkien muiden puolesta. Puhuessaan kristityille ohjelmantuottajille helmikuussa 2024 Trump tähdensi olevansa syytettyinä heidän vuokseen ja ottavansa suurella kunnialla vastaan kaikki kristittyihin suunnatut nuolet. Sano- maansa tehostaakseen hän katsoi yleisöään ja levitti kätensä.

Mississippissä sijaitsevan First Harvest Ministries -kirkon fa- naattisen Trump-intoilijan, pastori **Shane Vaughnin** kom- mentti kuvaa monien kristittyjen asennetta hyvin: ”Trump on saattanut syyllistyä tai olla syyllistymättä flirttailuun, mitä väliä, en ole ollut paikalla. Hän on kiistänyt asian, ja nyt on kysymys siitä, uskommeko hänen, etevän liikemiehen sanoihin, vai pornotähteen.”¹⁵

Vaughn, joka on itse istunut neljä kuukautta vankeudessa vakuutuspetoksiin liittyen, kertoo Jumalan puhuneen hänelle samalla hetkellä, kun hän kuuli uutisen presidentti Trumpin liitovaltiolta saamasta syytekirjelmästä. Jumala oli sanonut hänelle, että ellei hän kulje niitä polkuja, joita Trump kulkee, Jumala ottaa pois siunauksensa hänen yltään. ”Olen kutsunut sinut korottamaan äänesi ja kertomaan kansalleni, kuka minun mieheni on, seisomaan hänen takanaan ja taistelemaan hänen puolestaan. Nyt on sota!” Vaughn kertoo Jumalan sanoneen hänelle.¹⁶

Trumpin sallitaan tehdä asioita, joiden pohjalta normaalit ystävyys- ja kiintymyssuhteet olisivat rikkoutuneet aikoja sitten.

Konservatiivikriitikko **Max Boot** onkin hieman ilkkurisesti todennut, kuinka ”nämä niin sanotut moraalin ylimykset ovat valmiita tukemaan ehdokasta, joka pitää kymmenen käskyn syntiluetteloa henkilökohtaisena *to do* -listanaan¹⁷”. Kaiken syyttömäksi julistava ja täysin kritiikitön, fanaattinen ja kulttuurimaisia piirteitä saanut Trumpin kannatus tuo mieleen paljon enemmän Pohjois-Korean kuin Yhdysvallat.

Evangelikaaleiksi itsensä identifioivat kristityt ovat suurin uskonnollinen ryhmä Yhdysvalloissa. Maassa on kaikkiaan noin 80–90 miljoonaa evangelikaalia, joista valtaosa kannattaa kristillistä oikeistoa. Myös monet mormonit, muslimit, ortodoksijuutalaiset ja katolilaiset antavat vähintäänkin vaaleissa tukensa kristillisoikeistolaiselle nationalistiselle poliitikalle. Sen seurauksena kristillinen oikeisto nauttii jopa 140–150 miljoonan täysi-ikäisen amerikkalaisen suosiosta.

Uudestisyntyneet evangelikaalikristityt muodostavat kristillisen oikeiston selkeän ytimen. Evangelikalismilla (engl. *evangelicalism*) ymmärretään tunnustuskuntien rajat ylittävää kristinuskon virtausta, joka vaikuttaa protestanttisten kirkkojen piirissä – ja näiden sisällä erityisesti valtiosta erillään toimivissa vapaissa kirkkosuunnissa (esim. helluntaiherätys, vapaakirkko, metodistikirkko, baptistiyhdyskunnat). Kaikkiaan evangelikaalisuus on kompleksinen käsite, joka kattaa hyvin monenlaisia traditioita ja uskonnollisia liikkeitä. Vapaassa amerikkalaisessa markkinataloudessa rehottaa myös uskontojen vapaa markkinatalous. Niinpä evangelikaalien joukossa on myös runsaasti ”villejä kristittyjä”, jotka eivät kuulu mihinkään perinteiseen kirkkoyhteisöön tai kristilliseen liikkeeseen. Viime vuosina erilaisia tunnustuksettomia (*non-denominational*) kirkkokuntia ja uskonlahkoja on syntynyt ympäri maata kuin sieniä sateella. Ne ovat usein hyvin oudon nimisiä.

Skotlannissa sijaitsevan Stirlingin yliopiston historian professori (emeritus) **David W. Bebbingtonin** mukaan seuraavat neljä piirrettä (niin sanottu *Bebbingtonin nelikenttä*) ovat tyypillisiä evankelikaaliselle kristillisyydelle: Raamatun arvovallan ja erehtymättömyyden korostaminen (*biblisti*), henkilökohtaisen uskonratkaisun eli kääntymyksen välttämättömyys (*konversio-nismi*), Jeesuksen ristinkuoleman merkityksen tähdentäminen (*krusisentrismi*) sekä evankeliumin esilläpito ja levittäminen (*aktivismi*).

Kirjassani tulen esittämään, etteivät edellä kuvatut luonnehdinnat enää täysin, tai monesti ollenkaan, kuvaa tämän päivän evankelikaaleja. Se osa amerikkalaisista, joka erilaisissa gallupeissa määrittelee itsensä evankelikaaliksi, kasvaa kaiken aikaa, mutta yhä harvempi tähän kategoriaan itsensä lukevista kansalaisista käy tänä päivänä kirkossa, tuntee Raamattunsa tai puhuu henkilökohtaisesta uskonratkaisustaan – puhumattaakaan että evankelioisi muita.

Tämän porukan uskonnollinen ulottuvuus ja siihen liittyvä kielenkäyttö on vaihtunut evankeliumin levittämisestä yli-luonnollisiin ihmeisiin ja hengelliseen sodankäyntiin, jotka kuuluvat olennaisena osana helluntailaisesta ja karismaattisesta taustasta vuosikymmenien kuluessa emergoituneeseen uuteen hengelliseen liikkeeseen. Tämä liike tähtää sitä johtavien apostolien ja profeettojen välityksellä kristittyjen hallintavaltaan (*dominion*) kaikkialla yhteiskunnassa. Eikä tietenkään keiden tahansa kristittyjen, vaan juuri heidänlaistensa kristittyjen. Näille dominionisteille Jeesus on muodostunut, *New York Times* -lehden artikkelia lainatakseni¹⁸, ”välineeksi poliittisten tavoitteiden saavuttamiseen”.

Evankelikaalisuus onkin tämän päivän Yhdysvalloissa paljon enemmän poliittinen hurmosliike kuin määrättyyn uskonkäsitykseen sitoutunut uskonnollinen entiteetti. Poliitiikkaa ei enää nähdä uskonharjoittamisen jatkeena tai praktisena

sovelluksena: siitä on muodostunut evankelikaaleille eksistentiaalinen, koko liikkeen olemassaolon määrittävä todellisuus.

Se, mikä modernin ajan evankelikaaleja hitsaa yhteen, on viha. Leppymätön ja estoitta ilmaistava viha toisin ajattelevia, toisin uskovia ja toisin käyttäytyviä kohtaan. Tästä vihasta abortintekijät, homot ja kaikki hlbtq-ihmiset ovat saaneet päällensä erityisen ison kauhallisen. Kuvaavaa oli, että Iowan esivaalien alla pidetyssä Trumpin kannatuskokouksessa suurimman innostuksen yleisössä kirvoittivat ne evankelikaalipuhujat (Iowan asukkaista 80 prosenttia lukee itsensä evankelikaaleihin kuuluviksi), jotka vannoivat Trumpin kostavan kaikille vastustajilleen sen jälkeen, kun hänestä tulee presidentti.

Kirjani perustavaa laatua oleva väite on, ettei Trumpista olisi koskaan voinut tulla presidenttiä eikä hän voi tulla valituksi uudestaan presidentiksi ilman evankelikaalisten kristittyjen tukea. Noin 81 prosenttia valkoisista evankelikaalisista kristityistä äänesti Trumpia presidentinvaaleissa 2016, ja luku kasvoi 84 prosenttiin vuoden 2020 vaaleissa. Kukaan toinen presidenttiehdokas ei ole Yhdysvaltain historian aikana saanut evankelikaalikristittyjen yhtä varauksetonta kannatusta. Kymmenet tuhannet kristityt kampanjoivat aktiivisesti hänen puolestaan. Hartaimmat kristityt lahjoittivat varojaan, rukoilivat, paastosivat ja kävivät kiihkeää ”hengellistä sodankäyntiä” Trumpin ensimmäisen valinnan puolesta ja tekevät tätä samaa vielä entistään kiivaammin Trumpin uudelleenvalinnan puolesta. Kuten helluntailais-karismaattisen *Charisma*-mediajulkaisun toimitusjohtaja, vannoutunut trumpifiili **Stephen Strang** asian ilmaisee: ”Trump ei voi voittaa ilman meidän apuamme. Jokaisen meistä on tehtävä sen eteen osamme. Se on vähintä mitä Jumala meiltä vaatii.”¹⁹

On tärkeää huomata, ettei Trump voittanut evankelikaaleja välittömästi puolelleen vuoden 2016 presidentinvaaleissa. Itse asiassa esivaalikerroksen käynnistyttyä Iowassa tammikuussa

2016 Trump sai ääniä kaikilta muilta republikaanipuoluetta kannattavilta paitsi evankelikaalikristityiltä. Nämä äänestivät paikallisen ”kuninkaantekijän”, pastori **Bob Vander Plaatsin** esimerkin mukaisesti ensisijaisesti senaattori **Ted Cruzia**, joka on raamattukäsityksiltään ja moraaliseettisiltä näkemyksiltään aito, rikkumaton kristitty nationalisti. Sama meno jatkui pitkälle koko kevään, kunnes alkukesällä 2016 Trump ja hänen vaalitiiminsä vihdoinkin ymmärsivät, ettei Trumpilla ole mitään mahdollisuutta päästä Valkoisen talon ovaaliin huoneeseen ilman evankelikaalien ja konservatiivikristittyjen saumatonta tukea.

Trump luki tilannetta tämän jälkeen hyvin. Heinäkuun puolivälissä hän ilmoitti valinneensa varamieheksen kongressiedustaja Mike Pencen, ja elokuussa hän kutsui kampanjapäälliköksi **Kellyanne Conwayn**, joka oli aluksi tukenut Ted Cruzia. Samalla Trump lupasi presidentiksi päästyään nimitävänsä liittovaltion korkeimpaan oikeuteen vain kielteisesti aborttiin suhtautuvia juristeja. Jo pelkästään Pencen ja Conwayn valinnat sähköistivät välittömästi evankelikaalit ja aiheuttivat käsikosketeltavan muutoksen asenneilmastossa Trumpin eduksi.

Conwaysta, joka oli tunnustava kristitty ja työskennellyt monen kristityksi tunnustautuvan republikaanipoliitikon taustalla, tuli maan historian ensimmäinen voittoisa naispuolinen presidentinvaalien kampanjapäällikkö. Pence oli puolestaan evankelikaalien taholla laajalti tunnettu vakaa ja luotettava konservatiivikristitty, jonka hiljainen ja väritön olemus kelpasi erinomaisella tavalla tasapainottamaan Trumpin täysin vastakkaista päänäpintymien ja impulssien hallitsemaa pidäkkeetöntä ja arroganttia luonnetta. Tätä taustaa vasten on surullista huomata, kuinka helposti ja raukkamaisesti Trump hylkäsi Pencen tammikuussa 2021, vain sen vuoksi, että tämä kieltäytyi toimimasta maan perustuslakia vastaan laillisen äänestystuloksen

kumoamiseksi Trumpin ja evankelikaalikollegoiden painostuksesta huolimatta.

Toistaiseksi kaikki entisten taistelutovereiden hylkäämiset, vaikeasti perässä pysyttävät rikossyytteet sekä muisti- ja ikäspekulaatiot ovat vain pönkittäneet Trumpin kannatusta kristityn republikaanisiiven keskuudessa. Trump saa unohtaa vaikka toisen maailmansodan, tai kuten hän itse on sanonut, ”seistä keskellä 5th Avenueta ja ampua jonkun”, ilman että se vaikuttaa hänen kannatukseensa.

Tilanne on muuttunut merkittäväällä tavalla vuoden 2016 vaaleista verrattuna edessä oleviin vaaleihin. Kun vuonna 2016 huomattava osa konservatiivisista evankelikaalikristityistä äänesti Trumpia vastenmielisesti ja vain hitusen parempana vaihtoehtona kahdesta pahasta, on edessä olevissa vaaleissa kylmän laskelmoiva asenne korvautunut Trumpia kohtaan tunnetulla myötätunnolla, puolustuksella ja jopa kaikki mittasuhteet ylittävällä hurmiolla. Mike Pencestäkin on kaiken keskellä tullut hylkiö, jota Trump voi häväistä mielin määrin ja saada kaiken kukkuraksi evankelikaalit yhtymään pilkkalauluunsa. Tämä kaikki siitä huolimatta, ettei Trump kristillisten mediatuottajien päivillä helmikuussa 2024 pitämässään puheessa edes osannut, monista yrityksistään huolimatta, ääntää sanaa *evangelicals*.

Vain Trump, joka on itse käynyt läpi julkisen piinan ja valtaeliitin hyökkäykset, pystyy nostamaan yhteiskunnan taholta marginaalin ajetyt kristityt takaisin kunniaan ja palauttamaan kristillisen identiteetin, ei ainoastaan kristityille, vaan koko maalle. Joulukuussa 2023 julkaistun Denisonin yliopistossa työskentelevä politiikantutkijan **Paul Djupen** laatiman kyselytutkimuksen mukaan hämmästyttävät 30 prosenttia amerikkalaisista uskoo, että Jumala on valinnut ja voidellut henkilökohtaisesti juuri Trumpin johtamaan Yhdysvaltoja²⁰. Valkoihoisista helluntailaisista näin uskoo yli puolet.

Kaikki Amerikan evankelikaalit eivät kuitenkaan seiso Trumpin tai ylipäättänsä oikeistolaisen politiikan takana. Esi-merkkeinä voisi mainita **Ron Siderin** perustaman Evangelicals for Social Action -järjestön sekä ”Jeesusta seuraavien kristittyjen” Sojourners-yhteisön, jotka ovat kristillisen sosiaalisen oikeudenmukaisuuden pohjalle syntyneitä, vasemmalle kallellaan olevia organisaatioita.

Yli kuusi miljoonaa amerikkalaista tavoittava *Sojourners*-verkosto tunnustaa protestanttisesta traditiosta kumpuavaa evankelikaalista uskoa ja on mukana muun muassa abortinvastaisessa Pro Life -liikkeessä. Mutta toisin kuin amerikkalainen kristillinen oikeisto, se vastustaa kapitalismia ja pyrkii edistämään tasa-arvoa, monikulttuurisuutta ja ympäristövastuullisuutta kaikilla amerikkalaisen yhteiskunnan osa-alueilla.

Valtavirtaa edustavien amerikkalaisten evankelikaalisten kristittyjen taholla Sojourners-tyyppiset liikkeet leimataan marxilaista ideologiaa ja sekulaaria humanismia tuputtaviksi antikristillisiksi voimiksi – ja samaan roskakoriin menee koko demokraattipuoluekin. Evankelikaalit ja uuden ajan dominionistit ovat valtaosin oikeistoaatetta kannattavia republikaaneja. Poliitiikan tarkkailijoiden mukaan erityisesti valkoisista evankelikaaleista on pikavauhtia tulossa vaikutusvaltaisin republikaaneja äänestävä blokki Yhdysvalloissa²¹.

Trumpilla on oikeistokristittyjen kontekstissa messiaaninen tehtävä Yhdysvaltain pelastamisessa antikristillisiltä voimilta. Trumpin vuoden 2016 vaalivoitossa oli miljoonien amerikkalaisten evankelikaalikristittyjen mukaan kyse ylikuonnollisesta väliintulosta, jumalallisesta ihmeestä ja taivaallisesta suosiosta: Jumala oli päättänyt pelastaa Amerikan!

Amerikkalaiset evankelikaaliset kristityt olivat selkeä kansanryhmä, kenties ainoa, joka sai konkreettista hyötyä Trumpin presidenttiydestä. ”Kukaan ei ole tehnyt niin paljon kristittyjen tai evankelikaalien hyväksi kuin minä. Teillä on aina ystävä

TYRMÄÄVÄ KUVAUS POLITISOITUNEESTA USKOSTA

Millainen jalansija kristillisellä äärioikeistolla on Yhdysvaltain politiikassa? Kirja avaa historiallisia, maailmankatsomuksellisia ja yhteiskunnallisia syitä ilmiön taustalle. Poliittisten näkemysten perusteleva jumalallisella auktoriteetilla, äärikarismaattisesta kristillisyydestä nousevat opit ja autoritääriset toimintamallit ovat vaarallinen yhdistelmä, joka voi purkautua myös väkivaltana, kuten Capitolin valtaus tammikuussa 2021 osoitti.

Donald J. Trumpin suosion takana ovat evankelikaalikristityt, Trumpin uskollisin ja vannoutunein kannattajakunta. Trumpia ihannoiva kristillinen äärioikeisto on kaapannut republikaanipuolueen käsikassarakseen, jonka avulla se toteuttaa "dominionismiin" perustuvaa maailmanvalloitustaan.

Ajankohtainen tietokirja havahduttaa ymmärtämään Yhdysvaltain politiikan erikoisuuksia.

ATTE KORHOLA on tietokirjailija ja Helsingin yliopiston ympäristömuutoksen professori. *Kristillinen äärioikeisto ja Trump* on kantaottava ja herättelevä pamfletti, joka on syntynyt monen vuoden harrastuneisuuden ja autenttisiin lähteisiin perustuvan selvitystyön tuloksena.

Kansi: Pekka Krankka | Kannen kuva: Lehtikuva

9 789520 466756

www.tammi.fi

98.312

ISBN 978-952-04-6675-6